

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4109/2023
28.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиље АА, из ..., чији је пуномоћник Миладин Дабетић, адвокат из ..., против тужене Привредне коморе Србије АД Београд, чији је пуномоћник Ана Лазаревић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4330/21 од 22.03.2023. године, у седници одржаној 28.05.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4330/21 од 22.03.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 200/20 од 25.02.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезана тужена да тужиљи на име дела закупа стана, према уговору о закупу стана закљученог 01.07.1996. године за период од 19.04.1998. године до 01.05.2001. године исплати укупан износ од 458.618,60 динара, са законском затезном каматом од 19.04.2001. године до исплате. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4330/21 од 22.03.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, тако што је одбијен, као неоснован тужбени захтев тужиље да се обавезе тужена да тужиљи на име дела закупа стана, према уговору о закупу стана закљученог 01.07.1996. године, за период од 19.04.1998. године до 01.05.2001. године исплати укупан износ од 458.618,60 динара, са затезном каматом од 19.04.2001. године до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде и обавезана је тужиља да туженој на име трошкова поступка исплати износ од 84.750,00 динара са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршење до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља

да туженој на име трошкова жалбеног поступка исплати износ од 33.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова насталих у поступку по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП(„Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23), и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је живела и радила у Београду, све док са супругом, који је био ... није отишла у ... у ..., где је супруг тужиље упућен на 4 године. Тужили је у ... 27.02.1992. године одобрен боравак до 31.01.1994. године, да би јој 22.03.1995. године важност боравишне дозволе била продужена до 22.03.1999. године. Супруг тужиље преминуо је 08.03.1994. године, након чега се тужила вратила у Београд. Тужила је са Привредном комором Југославије (у даљем тексту Комором) закључила уговор о раду на одређено време 26.04.1994. године ради обављања административно - техничких послова у представништву Коморе у ..., са седиштем у ..., а у уговору је констатовано да је тужила ... привремено настањена у Уговором о раду на одређено време од 04.04.2001. године тужили је отказан радни однос, уз поштовање отказног рока од 30 дана, закључно са 30.06.2001. године, стим да се почев од 01.05.2001. године враћа на рад у земљу - Београд, а да ће јој се до 30.06.2001. године решењем генералног секретара одредити коришћење годишњег одмора за 2000. и 2001. годину, сразмерно времену проведеном на раду, уз престанак радног односа закључно са 30.06.2001. године, тако да је тужила била у радном односу код Коморе на одређено време у периоду од 01.05.1994. године до 30.06.2001. године. Према уговору о закупу стана од 01.07.1996. године, који је закључен између ББ, као закуподавца и тужиље, као закупца, у присуству сведока ВВ, тужила је узела у закуп стан у ... и уговорена је закупнина од 600 ДЕМ. Тужила није подносила захтев Комори за накнаду трошкова за закуп стана у ..., иако јој је приликом потписивања уговора речено да сама нађе стан у ... и да ће се о томе накнадно договорити, али то никада није регулисано и она је сама плаћала закуп стан. Оценом исказа сведока ГГ и ДД нижестепени судови су утврдили да је тужила била .. и да је имала решено стамбено питање у време заснивања радног односа са Комором, због чега је са тужиљом и закључен уговор о раду на одређено време, будући да се на тај начин штедело. Осим тога, и да уколико би радник био упућен из земље на рад у представништво да је морао да поднесе захтев за трошкове закупа стана и да му се одобре ти трошкови, јер је процедура била таква да лице које је упућено из земље на рад у представништво нађе стан у земљи у коју је упућен, да поднесе захтев да му се одобре трошкови за закуп тог стана, а одобрење је давао генерални секретар на предлог секретара одбора. Из налаза и мишљења судског вештака економско - финансијске струке утврђена је висина закупнине за спорни период.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле, налазећи да је неоснован приговор застарелости потраживања тужиле, а да из уговора о раду на одређено време који је тужилца закључила са Комором 1994. године не произлази да је она ... (само је наведено да је привремено настањена у ...), а да ни Правилником о зарадама и накнадама запослених на раду у представништвима Привредне коморе Југославије не постоји појам ... нити одредбе да они немају право на трошкове за закуп стана.

Другостепени суд је одлучујући о жалби тужене закључио да је првостепени суд на потпуно и правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, због чега је преиначио првостепену пресуду и одбио, као неоснован тужбени захтев тужиле. Наиме, другостепени суд је полазећи од тога да је уговор о закупу стана од 01.07.1996. године тужилца закључила са закуподавцем, а да није добила овлашћење од тужене за потписивање уговора о закупу, да уговор није потписан од стране представника тужене, да председник Коморе није донео одлуку о упућивању тужиле из земље, да тужилца није подносила писмени захтев туженој да јој се одобри изнајмљивање стана у ..., као ни захтев за исплату трошкова изнајмљивања стана, те да стим у вези тужилца није закупила стан према одредбама Правилника о зарадама и накнадама запослених на раду у представништвима Привредне коморе Југославије, то по оцени другостепеног суда тужилца није доказала постојање основа за своје потраживање, а да је терет доказивања био на њој у смислу члана 228. и 231. ЗПП, због чега је преиначио првостепену пресуду и одбио, као неоснован тужбени захтев тужиле.

По оцени Врховног суда, супротно наводима ревизије, другостепени суд је правилном применом материјалног права преиначио првостепену пресуду и одбио, као неоснован тужбени захтев тужиле.

Правилником о организацији и раду представништва Привредне коморе Југославије у иностранству од 1993. године чланом 17. став 1. предвиђено је да за обављање одређених послова у представништву могу се ангажовати и ..., а ставом 2. да одлуку о упућивању радника из земље на рад у представништво или ангажовању ... доноси председник Коморе. Чланом 21. став 2. тачка 3. истог Правилника предвиђено је да јединствени називи радних места у представништвима као и услови за рад на тим местима је и административно-технички радник. Чланом 22. истог Правилника предвиђено је да сваком запосленом који се упутује на рад у представништво припада зарада, која се одређује у девизном и динарском износу, накнада дела трошкова за закуп стана, путни и селидбени трошкови, право на годишњи одмор и друга права из радног односа, што ће се регулисати посебним општим актом који доноси Управни одбор Коморе.

Правилником о зарадама и накнадама запослених на раду у представништвима Привредне коморе Југославије из маја 1997. године, чланом 2. прописано је да се под појмом „запослени“ у смислу овог Правилника подразумевају лица која су по спроведеном поступку упућена из земље и распоређена на радна места у представништвима. Чланом 12. – 18. Правилника прописани су услови под којима запослени има право на трошкове за закуп стана, структура стана и начин закупа. Тако је чланом 14. став 1. Правилника прописано да о закупу стана у смислу члана 13. овог

Правилника, а на основу прибављених понуда, одлучује генерални секретар Коморе или лице које он овласти.

Имајући у виду утврђено чињенично стање и цитиране одредбе Правилника о организацији и раду представништва Привредне коморе Југославије у иностранству од 1993. године и Правилника о зарадама и накнадама запослених на раду у представништвима Привредне коморе Југославије из маја 1997. године, правилан је закључак другостепеног суда да тужила нема право на накнаду трошкова за закуп стана у ... за спорни период. Наиме, уговором о раду на одређено време који је тужила закључила са Комором 26.04.1994. године ради обављања административно - техничких послова у представништву Коморе у ..., са седиштем у ... констатовано је да је тужила ... привремено настањена у ..., па како из наведеног уговора и утврђеног чињеничног стања произлази да тужила није упућена из земље на рад у представништво Коморе у ... са седиштем у ..., већ је била ангажована као ... у складу са чланом 17. став 1. Правилника о организацији и раду представништва Привредне коморе Југославије у иностранству од 1993. године, то тужила нема право на накнаду трошкова за закуп стана у ..., јер је наведеним Правилником од 1993. године, чланом 22. предвиђено да запосленом који се упути на рад у представништво припада и накнада дела трошкова за закуп стана. Осим тога, тужила није тражила да јој Комора плаћа трошкове за закуп стана у ..., односно није поштовала процедуру узимања стана у закуп, већ напротив, тужила је сама изабрала стан који је био предмет закупа и без одлуке надлежног органа Коморе закључила уговор о закупу стана. С обзиром на изнето, правилан је закључак другостепеног суда да је тужилин захтев за накнаду трошкова за закуп стана неоснован, правилном применом материјалног права, са којих разлога су неосновани наводи ревизије тужиле.

Остали наводи ревизије тужиле се непосредно или посредно односе на спроведени доказни поступак и оцену доказа, а што упућује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, због чега ови наводи ревизије нису посебно разматрани, будући да у смислу члана 407. став 2. ЗПП не представљају дозвољен ревизијски разлог.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је одбио захтев тужене за накнаду трошкова састава одговора на ревизију, с обзиром да ова процесна радња није била потребна за вођење парнице у смислу члана 154. став 1. ЗПП, због чега је на основу члана 165. став 1. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић